

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bucuroul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

A. G. R. U.

Aceste patru slove sunt menite a deschide o nouă perioadă în viața Bisericii noastre române unite cu Roma. Înseamnă aceste patru litere: **Asociația Generală a Românilor Uniți**.

Mirenii vor de acum înainte a-și încheia rândurile și grupându-se în strânsă legătură în jurul arhiepiscopilor săi, împreună cu păstorii lor sufletești vor să lucreze cu zel sfânt pentru îndreptarea vieții, primenirea sufletelor și peste tot pentru a restaura toate întru Hristos.

Aceasta Asociație, care deja s'a constituit în congresul său ținut la Blaj, s'a și pus pe lucru. Harnicul ei prezident, avocatul **Dr. Valeriu Pop** împreună cu comitetul ales dintre cei mai de seamă bărbați ai Bisericii noastre, cu râvnă neadormită cercă legătură intimă cu toate straturile credincioșilor. Avem îndatorirea sfântă, să le dăm cu toții sprijinul puternic și inimos. În suflet suntem datori a intra cu toții fără excepție ca membri în această Asociație.

Avem la mână un „Apel” al comitetului central. Ii facem cu plăcere loc în revista noastră, vrând prin aceasta a lămuri pe cetitorii noștri despre scopul „A. G. R. U.”-lui și a-i îndemna cu toată dragoste de a se înscrie ca membri. „Apelul” conține următoarele:

„Asociația Generală a Românilor Uniți A. G. R. U. a luat ființă cu mare însuflețire în Congresul General din 23—24 Noembrie a. c. ținut la Blaj.

„A. G. R. U.” are de scop:

1. Susținerea, apărarea și realizarea intereselor Bisericii Române Unite cu Roma;
2. Adâncirea vieții sufletești a membrilor și intensificarea educației religioase;

3. Indrumarea vieții publice și private potrivit eticii creștine, în sentimentul iubirii de neam și de patrie;

4. Combaterea curentelor sociale și religioase cu caracter sectant, distructiv, anti-național și anticreștinesc.

„A. G. R. U.” deci vrea să așeze la temelie viața individuale, familiare și publice, principiile sublimale ale învățăturii Mântuitorului nostru Isus Christos. Chiar de aceea importanța excepțională de ordin religios, moral și național a A. G. R.-lui este în afară de de orice discuție.

Pentru ca „A. G. R. U.” să fie însă o organizație vie, este necesar să aibă cât mai mulți membri. Este de dorit, ca nici un credincios unit cu Roma să nu lipsească din organizația aceasta, ca să putem arăta și forța noastră numerică. Nu ajunge, că s'au votat statutele, trebuie să începem activitatea, vrem să realizăm principiile înscrise în statute. În acest scop dăm posibilitate tuturor, ca să se înscrie membri în „A. G. R. U.” și astfel să ia parte la munca plănuită.

Chiar pentru aceea, Vă trimitem alăturat 1 buc. liste pentru înscrierea de membri și Vă rugăm, ca în parohia Dvoastră, să faceți o propagandă cât mai întinsă, ca nici un credincios unit cu Roma, să nu rămână neînscris.

Vă rugăm, să insistați pe lângă credincioșii noștri mai cu avere, ca aceștia să se înscrie în calitate de membri fondatori, plățind cotizația de Lei 5.000, — sau în calitate de membri pe viață, plățind cotizația de Lei 2.000 — odată pentru totdeauna. (Membri ordinari plătesc anual 100 L., iar cei ajutători 10 L. — Red.) În modul acesta ne vom putea crea fondul general (inalienabil) din ale cărui venituri stabile ne vom putea întocmi **budgetul nostru** necesar propagandei, ce va

Arhiepiscopatul român din CLUJ.

11007 103

trebui să o desfășurăm pentru atingerea scopurilor înscrise în statute.

Facem apel călduros și către parohii și filii, să se înscrie ca atare membri în „A. G. R. U.“

Suntem siguri, că Veți binevoi a contribui cu zelul Dvoastră binecunoscut, ca să înscrieți cât mai mulți membri. Cotizațiile și taxele de membri se vor trimite pe adresa „Banca Economul“ Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 26 în favorul contului „A. G. R. U.“

Dorim să menționăm, că taxele de membri fondatori și pe viață, se vor putea plăti și în rate, însă cel mult în decursul unui an. După plățirea taxei în întregime, fiecărui membru i-se va elibera din partea casierului general o chitanță, care va servi și ca legitimație de membru.

Mulțumindu-Vă anticipat, pentru sprijinul binevoitor, Vă încredințăm de stima noastră deosebită.“ Cluj, la 12 Decembrie 1929. EMIL BIRTOLONU, casier general. Dr. VALERIU POP, președinte.

Botezul Domnului.

Isus în vârsta de treizeci ani s'a botezat de către sf. Ioan în apa Iordanului, după aceea a mers în deșert, unde a postit patruzeci de zile și patru zeci de nopți. Apoi a început a învăța în public și și-a adunat învățăcei, dintre cari alegând doisprezeci, pe aceștia i-a învățat în adins și i-a numit apostoli.

Botezul lui Isus îl istorisește sf. Scriptură în următoarele :

„Iară în zilele acelea veni'a Ioan Botezătorul propovăduind în pustia Iudei (un loc deșert și sălbatic între Iericon și Iordan, spre răsărit dela Ierusalim și până la Iordan) și zicând : Pocăiți-vă (intoarceți-vă la Dumnezeu și vă schimbați viața) căci s'a apropiat împărăția cerurilor (impărăția păminteană alui Hristos, sf. Maica Biserică) . . . . . Iară acest Ioan avea imbracamintea sa de peri de cămilă și brâu de curea imprejurul mijlocului său și mâncarea lui era lăcuste și miere sălbatică. Atunci eșia la dânsul Ierusalimul și toată Iudea și tot imprejurul Iordanului. Și se botezau în Iordan dela dânsul mărturișindu-și păcatele sale (pe cum a fost aceasta poruncit în testamentul Vechiu la Moise c III. 5. 5.) . . . . . Atunci a venit Isus din Galilea la Iordan către Ioan, ca să se boteze dela dânsul (Isus s'a supus legei vechi până ce apoi prin

moartea sa de pe cruce a încetat starea de pregătire și a făcut de prisos prin darul câștigat simboalele și riturile vechiului testament, chiar, din acest motiv a voit să primească botezul lui Ioan orânduit de Dumnezeu. Într'acest mod a voit să stea între cei păcătoși și tinând locul acestora, a suferit pedeapsa în locul lor). Iară Ioan îl opria pe el zicând : eu trebuie să mă botez dela tine și tu vii la mine ? Și răspunzând Isus a zis către dânsul : lasă acum, căci așa se cade să împlinim toată dreptatea (adecă rânduiala lui Dumnezeu). Atunci l'a lăsat pe el. Și botezându-se Isus a ieșit din apă și iată i s'au deschis lui cerurile și a văzut pe Spiritul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb și venind peste el. Și iată glas din ceruri zicând : acesta este fiul meu cel iubit, intru carele bine am voit. (Îndată după botez, Isus, Ioan și poate chiar și alții mai mulți au văzut aceasta întimplare și au auzit cuvintele cerești. Aceasta a fost o adevărită dumnezeiască făcută de către Spiritul sfânt și Părintele ceresc pentru Fiul lui Dumnezeu ca Mântuitor al lumii. Tot odată a fost acesta botezul Spiritului și al focului, care s'a săvârșit în mod vădit pe întâiul om al omenimei a doua, pe cum acela se îndeplinește în mod nevăzut asupra oamenilor renăscuți printr'insul, pentru că deși Spiritul sfânt nu-și revarsă asupra lor deplină și nesfârșita bunătate a darului său, iar Părintele nu-și rostește asupra lor aceea bună învoire, care compete numai Fiului într'u toate asemănător Părintelui, cu toate aceste cei renăscuți se sfințesc prin darul Spiritului sfânt și prin aceasta câștigă bună plăcerea Părintelui ceresc. Spiritul sfânt apare în chipul porumbului ca semnul curățeniei și blândeței) Mat. 3, 1—17.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

26. Izraeliții ies din Egypt.

Egyptienii au fost obișnuiți a întrebuița la lucrările lor publice enorme energii omenesti. Herodot (II. 124) spune că la o singură piramidă a lui Kheops — zidită 2700—2650 a. Hr. — au lucrat timp de 20 ani 100,000 oameni. Dacă ei în așa măsură au întrebuițat lucrul omenesc când era voarbă de lucrători egyptieni, ne putem da seama cum o fi întrebuițat ei izraeliții, când scopul lor principal era extirparea acestui popor prin aceste munci.

Perioada clădirii pyramidelor încetase deja când a sosit Iosif și neamurile lui în Egypt, însă erau alte lucrări multe. Așa Tutmosis III. sub a cărui stăpânire ne găsim, nu numai că a restaurat toate templele vechi, căzute în ruină în timpul Hicsosilor, fără a

clădit și multe altele noi, în afară de aceasta în acei 54 de ani de guvernare a lui a purtat în Asia 14 războaie, și pentru aprovizionarea armatelor sale avea lipsă de cetăți întărite și provăzute cu depozite mari.

Sfânta scriptură ne-a păstrat amintirea alor două cetăți de aceste, a căror clădire a fost împreună cu cruzime insuportabilă de a umplut măsura răbdării: „Și poporul zidi lui Faraon cetăți de proviziuni, Pitom și Raamses și cu cât mai mult i-i apăsa, ei cu atât mai mult se înmulțeau și se întindeau și egiptenii se îngrozau de fiii lui Izrail. Și egiptenii sileau cu asprime pe fiii lui Izrail să muncească, Astfel ei li amărira vieața prin munci grele la lut și la cărămizi și la toată munca de pe câmp, și toată munca care au muncit, era cu asprime.” (Ex. 1, 11—14.)

Astfel fiind constrânși izraeliții la lucrări, nu ne putem mira de rezistența, pe care au întâmpinat Moise și fratele său Aron, când prezentându-se înaintea Faraonului au cerut cu autoritate eliberarea izraeliților din Egipt așa încât au fost siliți a-l forța la aceasta prin aplicarea unei serii întregi de calamități publice.

De-și scopul principal al acestor calamități era eliberarea poporului, Dumnezeu a urmărit prin ele și altele.

Faraon a zis că el nu cunoaște pe Iehova, pe Dumnezeu lui Izrail, prin aceste calamități a trebuit să înțeleagă el și poporul lui că Iehova Dumnezeu lui Izrail este Dumnezeu adevărat, cumcă acest Dumnezeu întrece în putere zeii lor, cari s'au arătat cu totul neputincioși. Așa a voit a descoperi Dumnezeu egiptenilor aberația idolatriei lor.

Minunile au avut ca scop și pedepsirea poporului egiptean pentru cruditatea și asprimea lui față de poporul ales, pentru îndreptnicia lui față de Dumnezeu și pentru idolatria lui preste tot. Și chiar acest din urmă considerent a fost hotărîtor în alegerea pedepselor. Egiptenii s'au închinat și au adorat Nilul ca Dumnezeu și un număr mare de animale grețoase, pentru aceea i-a pedepsit Dumnezeu mai întâi cu apa Nilului și prin animale.

(Va urma.)

A apărut cea mai eficientă carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociației Sighet Piața Unirii 25.

Din catehism.

102. Ce înțelegi prin cuvântul: Biserica dreptcredincioasă catolică ?

(Urmare.)

Tot așa se vorbește și de urmașii Sfântului Petru. „În veacul I. și II. după moartea lui Sf. Petru, și a urmașilor săi Clement înțelepțește cârmui la Roma, unde este biserica lui Hristos.” (Mineul rus. Condac stih. 2 de la 15 Ianuarie.) În veacul IV. către papa sf. Silvestru: „Tu ești căpătenia sf. sinod, tu ai strălucit în scaunul Verhovnicului apostolilor”. (Mineul rus. 29 Nov. Irmos 8) „Dumnezeescule Verhovnic al arhierilor, tu ai întărit credința dumnezească, tu ai închis gura spurcaților eretici.” (Ibid. 2 Ian. Irmos 2.) În veacul V. către papa Leo: „Cum te voi chema azi? Numite voi viteaz minunat și puternic razim al adevărului? prea cinstită capatenie a sinodului celui prea înalt” (Ibid. 18 Febr. Irmos 8.) „Urmașule în scaunul cel prea înalt al sf. Petru moștenitorule al nebiruitului Petru și al ocârmuirei sale.” (Ibid. Estras din IV. discurs al soborului din Chalcedon.) În veacul VII. către papa sf. Martin: „Tu vei cinsti dumnezeescul scaun a lui Petru și ținând biserica pe aceasta piatră nebiruită, ți-ai preamărit numele tău.” (Ibid. 14 April Irmos 8.) „Prea strălucite învățătorule al adevăratei credințe, cu adevărat cuvântător al sfintelor învățături.” (Cazania 10 April stih 8.) „Imprejurul căruia se adună toată preoția și tot norodul dreptcredincios ca să afurisească erezia.” (Ibid. 19 Aprilie.) În veacul VIII. lui sf. Grigor II. un irmos zice: „Dumnezeu te-a chemat să fii arhierul prea înalt al bisericii sale și urmaș-lui Petru, Verhovnicul apostolilor.” (Mineu. 12 Martie.)

În sbornicul tipărit în Moscova la 1804 biserica ortodoxă pune sub ochii credincioșilor săi scrisoarea aceluiaș sf. papa Grigore, scriind împăratului Leon Isaurul în privința închinătorilor la icoane: „Deacea noi îmbrăcași în puterea și cu o cârmuirea lui sf. Petru te oprim etc”. În aceeaș carte celim aceste cuvinte ale sf. Theodor Studitul către papa Leon III.: „Pe tine arhipastorule de sub ceriu, te rugăm apără-ne în primejdiile cele de pe urmă. Ține locul lui Hristos întinde-ți mâna apărătoare ca să întărești biserica Țărigradului, arată-te urmaș al celui dintâi arhieru cu numele de Leon. El osândi erezia lui Eufichie, tu zbrobește pe necinstitorii ico-

anelor Verhovnicule și începător al apostoliei, alesule de Dumnezeu păstor al turmei cuvântătoare, pleacă-ți urechea la rugăciunile noastre, căci tu ești cu adevărat Petru, fiind că i-i fii locul și faci să strălucească scaunul lui Petru, Ție ți-a zis Mântuitorul: întărește pe frații tăi. A venit timpul, și este locul să-ți lucrezi drepturile tale. Ajută-ne fiind că Dumnezeu ți-a dat puterea, pentru aceia ești Verhovnicul nostru al tuturor." (Sbornic. Theodor Stud. C. II. Epist. 12.)

(Va urma.)

Cătră Cătorii. Dorim tuturor an nou fericit! Cu numărul de față, „Dumineca” intră în al șaptelea an de existență. Revista noastră în cursul anilor a avut a se lupta cu multe greutăți. Am avut în gând, să dăm cea mai ieftină lectură, ca cătorii noștri în preponderanță țărani, să aibă pe ziua Duminecii fără jefte simțitoare o mică reculegere sufletească. Dorim s'o facem aceasta și pentru viitor. În acest scop cerem sprijinul cătorilor rugându-i, să binevoiască a ne sta în ajutor prin răspândirea organului nostru și plățirea regulată a abonamentului, care este atât de modest (50 Lei la an, sau un Leu de număr), în cât fiește care, fără greutate poate să răspundă acestei îndatoriri.

Cei remași în restanță cu plata abonamentului, să aibă bunăfate a grăbi cu achitarea. — *Redacțiunea.*

Pom de Crăciun. Zeloasele membre ale Reuniunii Femeilor Române din Maramureș în frunte cu neobosită prezidentă *Flora Dr. Iuga* s'au îngrijit și în acest an de copiii săraci. În 19 Decembre s'a aranjat în sala de gimnastică a Liceului de fete din Sighet o frumoasă serbare de Crăciun, când s'au dis-

tribuit școlărilor săraci diverse daruri cu deosebire vestminte, încălțăminte ș. a. în valoare de 66 mii Lei. O sumă considerabilă aceasta, rodul inimilor iubitoare de cei năcăjiți la sfântul praznic de naștere a pruncului Isus.

Aflăm, că tot aceasta Reuniune binefăcătoare cu finele de an aranjează obișnuitul „Revelion” tot cu scopul de a fi spre ajutor celor lipsit. Dumnezeu să ajute!

Arătarea ceea sfântă și dumnezească a Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. — 6 Ianuarie —

În Iordan botezându-Te Tu Doamne, închinarea Treimii s'a arătat: că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit pe Ține numindu-Te, și Spiritul în chip de porumb a adevărit întărirea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, și lumea ei luminat, mărire Ție.

Arătat-Te ai astăzi lumii, și lumina Ta, Doamne, s'a însemnat preste noi, cari cu cunoștință Te laudăm Venit-ai și Te-ai arătat, lumina ceea neapropiată.

Ofic. Parohial Budești prin Rev. Dn. Ștefan Ilnițchi a plătit abonamentul pe anul 1929 cu 520 Lei. Sincere salutări! Vivant sequentes!

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT”

tradus și tâlcuit de păr. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET

Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

5 — 11 Ianuarie 1930.

5. Dumineca înaintea S. Botez (Ev. Marc. 1. 1.) SS. M. M. Teopempt și Teoule
6. Luni. Botezul Domnului.
7. Marți. Ioan Botezătorul.
8. Mercuri. Domnica și C. George Cozevitul.
9. Joi. Muc. Polieuct † 259.
10. Vineri. P. Grigorea Ep. Nissei † 395.
11. Sâmbătă. C. Teodosie Cinoviarcul.

RESCUMPĂRAREA FELICITĂRILOR DE ANUL NOU

IN FAVOAREA CAMINULUI DE UCENICI

Coala No. 1. Prefectura.

E. M.	20 Lei
D. I.	20 „
N. N.	20 „
D.	40 „
Nedescifrabil	40 „
N. N.	50 „

Coala No. 2. Tribunalul.

Dr. Iuliu Popp	40 „
Nedescifrabil	20 „
„	20 „
M. Sz.	15 „
Nedescifrabil	15 „
Batin	40 „

Coala No. 3. Admin Finan.

Gh. Todoran	50 „
Nedescifrabil	20 „
S. Rotschild	40 „
Iacobovici	20 „
X. Y.	30 „

Coala No. 4. Baroul.

dr. Gr. Bota	40 „
dr. F. Mihalyi	40 „

Coala No. 5. Primăria Poliția. Serv. de Sig. Biroul Pop.

N. N.	10 Lei
G. B.	10 „
N. R.	10 „
N. N.	4 „
N. N.	10 „
Moys Vasile	100 „
Stern Victor	20 „
Florea	60 „

Im.	10 Lei
St.	10 „
T. Francisc	10 „
Lukacs	60 „
Laszlo Paul	40 „
Huilmann	20 „
Nedescifrabil	40 „
„	20 „
Opris Ilie	40 „
Lingvay Mihai	20 „
Radu Iuliu	20 „
Hodor Alex.	20 „

Coala No. 9. Liceul Domn. Ileana

Cornel J. Sânjoan	100 „
-------------------	-------

Coala No. 12. Regiunea Silvică.

Kovats	10 „
Gömbösy	15 „

Coala No. 14. Banca Maramureșana

500 Lei

Coala No. 15. Banca Comercială.

Urdea	500 Lei
-------	---------

Coala No. 19 Poșta T. T.

Șerban Ion	20 „
------------	------

Coala No. 20. Vama Gara CFR. Bir. de mișc. Poliția de front.

I. Motăș	40 Lei
F. Binder	20 „
Th. Roschilescu	20 „
Sterie Teodorescu	20 „
Vlassa	20 „
Gyenge	10 „
Zajzon	10 „

No. 23. Parohia Rom' Catolica.

Eduard Pilz 50 „
Fischer 20 „

Coala No. 36. Petru Pop 106 Lei

Total Lei : 2925

Coala No. 29 Uzina Electrică 300 „

Coala No. 32 Parlamentarii Senatorii
și Deputați.

Coala No. 35. Școala de ucenici.

Iosif Mureșan 100 „

1. Bedeoan Mihai Giulești 1 sac
cartofi, 1 mierță fasole.

2. vād. Rednic Ion Giulești 1
sac cartofi.

Sighet 1 Ianuarie 1930.

VĂ MULTUMIM ȘI DORIM AN NOU FERICIT

1. Apan Grigore tâmplar Vad
2. Bârlea Gheorghe tâmplar Sârbi
3. Bodnaruc Ștefan lacătuș Coștiui
4. Berci Vasile tâmplar Călinești
5. Bedoan I. lacătuș Giulești
6. Bud Vasile lacătuș Sârbi
7. Bologa Teodor lacătuș Bârsana
8. Codrea Mihai lacătuș Berbești
9. Codrea Ștefan tâmplar Berbești
10. Codrea Ștef. Codreanu strugar Giulești
11. Dunca Dumitru lacătuș Dragomirești
12. Cozma Vasile lacătuș Budești
13. Găltan Teodor tâmplar Giulești
14. Găltan Gheorghe ghetar Sighet
15. Goga Mihai croitor Săliștea
16. Hotea Gheorghe lacătuș Giulești
17. Keresteși Alex. comerciant Rona de jos
18. Mârza Nicolae lacătuș Rozavlea
19. Moldovan Ioan lacătuș Vad
20. Orza Arsenie lacătuș Strâmtura
21. Pașca Ștefan librar Sighet-Dobăieș
22. Pașcu Carol tâmplar Cehul-Silvaniei
23. Radu Petru lacătuș Săliștea
24. Raț Vasile tipografist Petrova
25. Rednic Ioan tâmplar Giulești
26. Rednic Gheorghe lacătuș Ferești
27. Săliștean Nicolae tinichigiu Săliștea
28. Șlarku Ludovic lacătuș Sat-Șugătag
29. Săndor Petru strugar Sarasău
30. Țiplea Gheorghe tipografist Bis. Albă
31. Teleptean Vasile lacătuș Vad.
32. Todorovici Ioan lacătuș Rozavlea
33. Trifoi Gheorghe tâmplar Sighet-Dobăieș
34. Vlad Petru tinichigiu Săliștea
35. Gavris Vasile tâmplar Bârsana